

- ๒ -

แถลงการณ์ไม่ยอมรับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕ - ๑๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การที่สมาชิกรัฐสภา จำนวน ๓๑๒ คน ร่วมเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น เป็นไปตามหลักประชาธิปไตยที่ถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ดังนั้น สมาชิกสภาทั้งหมดย่อมต้องมาจากการเลือกตั้งของปวงชน

๒) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ได้บัญญัติข้อห้ามแก้ไขในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ คือ ห้ามเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว ไม่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามดังกล่าวแต่อย่างใด

๓) การที่ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาโดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ เป็นการกระทำที่ถือได้ว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพราะการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในกรณีนี้เป็นกรณีที่รัฐสภากระทำตามอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติไว้ และศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยรับรองในคำวินิจฉัยที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ จึงเป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจจะรับไว้พิจารณาได้

๔) ศาลรัฐธรรมนูญอ้างหลักนิติธรรมในคำวินิจฉัยมีลักษณะที่ต้องการตีความขยายความเพิ่มอำนาจให้ตนเองมากกว่าที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ

๕) การอ้างหลักนิติธรรมของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ มิได้มีการระบุให้ชัดเจนว่าตามหลักสากลเป็นอย่างไร หรือมีการเพิ่มเติมการขัดกันแห่งผลประโยชน์ขึ้นใหม่ โดยไม่คว่าองค์กรของตนได้กระทำการขัดต่อหลักดังกล่าวหรือไม่ ทั้งที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ถึงมาตรา ๒๖๘ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนแล้วว่ามีความหมายอย่างไร

๖) การที่ศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า ร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตราต่าง ๆ เป็นการใช้อำนาจเหนือรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากอ้างเช่นนี้ การที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ขัดต่อมาตรา ๓ และมาตรา ๖ จะอธิบายได้อย่างไร และการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับประกาศ คำสั่ง ของคณะรัฐประหาร ให้ถือว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญทั้งหมด แต่กฎหมายที่ตราโดยรัฐสภากลับถูกโต้แย้งว่าขัดรัฐธรรมนูญ

๓) การก้าวล่วงของศาลรัฐธรรมนูญว่า มีการกระทำที่ผิดข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา เป็นการกระทำที่แทรกแซงอำนาจนิติบัญญัติโดยชัดแจ้ง ซึ่งขัดต่อหลักการแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๘๕

๔) เมื่อรัฐสภาลงมติในวาระที่สาม และนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าฯ แล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ การที่ศาลรัฐธรรมนูญรับและวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวโดยไม่มีอำนาจ ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ย่อมเป็นการกระทบกระเทือนต่อการใช้พระราชอำนาจและการกระทำในพระปรมาภิไธย และ

๕) การทำหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ถ้าวินิจฉัยรัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบได้ก็ย่อมเป็นไปตามนั้น แต่หากไม่ได้บัญญัติไว้ ย่อมเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาโดยแท้

นอกจากนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้กล่าวอ้างในคำแถลงการณ์ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๓๑๒ คน ที่ได้ร่วมเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวยกเลิกแล้ว จึงไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อีกทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๓๑๒ คน ได้ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ” แต่มิได้ปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๓ บัญญัติอันแสดงถึงการไม่ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้แถลงการณ์ปฏิเสธคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ โดยใช้ที่ทำการพรรคเพื่อไทยแถลงต่อสื่อมวลชน ในขณะที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ วรรคห้า จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์กรตุลาการในกระบวนการยุติธรรมของประเทศ และเป็นการแยกองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติและองค์กรฝ่ายบริหาร เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญโดยองค์กรฝ่ายตุลาการ โดยหวังผลให้เสียงข้างมากมีอำนาจเด็ดขาดโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ชอบธรรม และความเห็นของเสียงข้างน้อยที่แตกต่าง ทำให้รัฐสภาต้องรับรอง

- ๔ -

ความชอบธรรมของ “เผด็จการเสียงข้างมาก” และล้มล้างอำนาจตุลาการไม่ให้มีผลใช้บังคับ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงเป็นพฤติการณ์ที่ร่วมกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กระทำอันเป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘

ส่วนนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ผู้ถูกร้องที่ ๓ ในฐานะนายกรัฐมนตรี จะต้องพิจารณาถึงความชอบด้วยร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย เพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์อันเป็นการระคายเคืองเบื้องยุคลบาท และหากกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย หรือหลักนิติธรรม หรือเป็นการล้มล้างหลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขก็ต้องได้รับการวินิจฉัยจากศาลรัฐธรรมนูญ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ใช้เวลาไม่เกินสามวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากรัฐสภา นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าฯ โดยไม่รอฟังคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกร้องที่ ๓ มีส่วนสนับสนุนการกระทำของสมาชิกรัฐสภาทั้ง ๓๑๒ คน กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งยังปรากฏว่าผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้ร่วมลงมติรับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่สามด้วย นอกจากนี้ ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำของสมาชิกรัฐสภาทั้ง ๓๑๒ คน ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่ชอบด้วยกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญและมีเนื้อหาที่กระทบต่อหลักการต้องห้ามในการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ แล้ว ก็ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้ทำหนังสือขอพระราชทานร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมคืน การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ จึงเป็นการกระทำที่มุ่งหวังให้ระคายเคืองเบื้องยุคลบาทและกระทบกระเทือนต่อพระราชอำนาจ

ผู้ร้องทั้งสองเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยมิชอบด้วยรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ และเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ผู้ร้องทั้งสองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ

สั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งสามเลิกการกระทำเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และขอให้วินิจฉัยยุบพรรคเพื่อไทย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ในการแถลงการณ์ ไม่ยอมรับอำนาจศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ยอมรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น เป็นการแสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมืองที่ฝ่ายผู้ถูกร้องอาจเห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไม่เป็นที่พึงพอใจแก่ฝ่ายตน หรือไม่ให้ความเป็นธรรมกับฝ่ายของตน คำแถลงการณ์ไม่ยอมรับอำนาจศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ยอมรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งห่างไกลต่อการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง

ส่วนการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าฯ โดยไม่รอคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และไม่ทำหนังสือขอพระราชทานร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมคืนภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำของบรรดาสมาชิกวุฒิสภาในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญไม่ชอบด้วยกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและมีเนื้อหาที่กระทบต่อ

- ๖ -

หลักการต้องห้ามในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ นั้น เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๓) ประกอบมาตรา ๑๕๐ กำหนดไว้ว่า เมื่อร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ จึงเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวและไม่มีมูลกรณีที่จะเข้าข่ายเป็นการล้มล้าง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่อย่างใด

ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามจึงไม่มีมูลกรณีเพียงพออันจะถือได้ว่าเป็นการล้มล้าง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง

อนึ่ง นายชัช ชลวร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เห็นว่า เมื่อพิจารณาจากลายลักษณ์อักษร และเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ แล้ว รัฐธรรมนูญมุ่งประสงค์ให้เฉพาะ อัยการสูงสุดเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ผู้ทราบการกระทำดังกล่าว จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

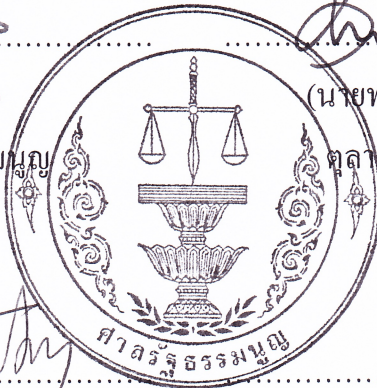
(คำสั่งที่ ๔๘/๒๕๕๖)

(นายจรัญ ภัคดิชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลนุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ